

Ting, som ikke vare meget væsentlige; men i Hovedsagen har Folketinget, idet det er anerkendt som et Statsformaal, at vi udlaane af Statens Penge til særlig billig Rente for derved at nedlægge store Ejendomme, der egne sig til Udstykning, og paa dem grunde smaa Hjem, faaet sit Princip igennem, og det, mente jeg, er saa vigtigt, at jeg ikke betænker mig paa at tilraade dette Ting at tage Forslaget, som det er.

Poul Christensen: Jeg havde ventet at høre den højtærede Ministers Opfattelse af de i §§ 5 og 8 foretagne Ændringer, som jeg omtalte. Den højtærede Minister udtalte sig ikke om disse Ændringer. Jeg tror, at hvis jeg har Ret i den Opfattelse, jeg gjorde gældende første Gang, vare de absolut ingen Forbedring af Lovforslaget. Jeg kunde have ønsket, før Forhandlingerne slutte, at høre den højtærede Minister udtale sig om disse Spørgsmaal.

Den højtærede Minister sagde, at det var første Gang, at det blev anerkendt fra Landstingets Side, at det var et Statsformaal at udstykke store Gaarde. Ja, det kan den højtærede Minister maaske have en lille Smule Ret i. Han udtalte tillige, at nu oprettedes der jo mange Huslodder, maaske uden at en eneste Herregaard blev nedlagt. Jeg vil sige til den højtærede Minister, at navnlig i de sidste Aar er der dog gjort adskillige Forsøg paa at nedlægge Herregaarde, og der er i alt Fald en Del, der ere blevne nedlagte i Forvejen, og jeg vil tilstaa, at for mit Vedkommende nærer jeg ikke ringe Tvivl om, at denne Lov neppe vil bidrage til, at der bliver udstykket flere, end der uden den vilde blive udstykket ad privat Vej. Den højtærede Minister omtalte Summen og føjede til, at Førsteprioritetslaanene i Ejendommene vilde udgøre flere Gange saa meget som den Million, Staten yder i fem Aar. Det tror jeg ikke rigtig paa, thi hvis Førsteprioritetslaanene skulde udgøre flere Gange saa meget, er jeg bange for, at de Andenprioritetslaan, som Ministeren omtalte, blive saa smaa, at de neppe ville faa synderlig Interesse for de vedkommende Laantagere.

Nej, hele dette Lovforslag har ikke den store og epokegørende Betydning, som den højtærede Minister vil tillægge det. Jeg erkender, at der i det er nedlagt Tanker, som tiltale mig, medens der ogsaa er adskillige Ting, som tiltale mig mindre. Men navnlig — det understreger jeg endnu en Gang — beklager jeg den Omkalfatring,

Lovforslaget er undergaaet i Landstinget. Naar Loven er ført ud i alle sine Konsekvenser, vil det hele Beløb, det her drejer sig om, udgøre 3—4 Kr. til hvert Sogn her i Landet. Ud fra denne Betragtning er det, at jeg tilraader Folketinget at gøre endnu et Forsøg paa, om det ikke var muligt atter at faa ind i Lovforslaget de Tanker, som det indeholdt, da det forrige Gang forlod dette Ting.

Finansministeren (Vilhelm Lassen):

Jeg skal ikke fortsætte Debatten med det ærede Medlem, men da han udtrykkelig ønskede, at jeg skulde udtale mig om nogle Ændringer, der ere foretagne i §§ 5 og 8, skal jeg gøre det. I § 5 drejer det sig om en Ændring, der gaar ud paa, at Laanet er uopsigeligt fra Statens Side i 10 Aar. Saaledes som Lovforslaget var affattet, da det gik hernede fra, maatte det, synes jeg, forstaaes saaledes, at Laanet var uopsigeligt fra Finansministerens Side. Men det var jo en Selvfølge, at ingen Finansminister vilde opsige Laanet eller overhovedet vil opsige det, saa længe der ikke under en eller anden Form handles uheldigt med det. Naar der nu staaer, at Laanet er uopsigeligt fra Statslaanefondens Side i 10 Aar, er det en Sikkerhed, der er given dels Foreningerne, og da det maa antages at gælde ogsaa for Parcellerne, saa ogsaa Parcelejerne, en absolut Sikkerhed for, at de beholde Laanet i 10 Aar. Dette er selvfølgelig betinget af, at der ikke sker nogen Misligholdelse. Og hvad der skal forstaaes ved Misligholdelse, kan jo nærmere bestemmes i Obligationernes Paalydende. Det kunde maaske nok tænkes, at man der kunde indføre saadanne Bestemmelser, at hvis det var klart, at en Forening, der havde indkøbt en Gaard, aldeles svigtede det Formaal, som er angivet for Indkøbet, og som var Hjemmelen til Laanet, nemlig at udstykke, kunde man have Ret til at opsige Laanet selv indenfor Grænsen af 10 Aar. Jeg tror ikke, det er noget, der vil faa synderlig praktisk Betydning.

Med Hensyn til Ændringsforslaget under § 8 kan jeg ikke indse, at det ærede Medlem har Grund til at nære nogen Frygt med Hensyn til den Forandring, der er foregaaet ved det. Jeg tror kun, det er en redaktionel Forandring og ikke noget andet.

Poul Christensen: Jeg lyttede med Interesse til den højtærede Ministers Forklaring angaaende Ændringsforslag til § 5. Den højtærede Minister deler, synes det